

Yeti?kin Erteleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yeti?kin Erteleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33292>

Özet

Yeti?kin Erteleme Ölçe?i (YEO), bireylerin görevleri kas?tl? olarak geciktirme e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in Türkçe uyarlaması B. Uzun Özer tarafından yapılmı? olup, yeti?kin popülasyonunda erteleme davran???nın psikometrik özelliklerini ara?tırmaktadır. Yapılan çal??malar, ölçe?in Türk kültüründe geçerli ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???nı göstermektedir. Ölçek, özellikle akademik ve ki?isel erteleme düzeylerini belirlemek için tasarlanmı?tır.

Anahtar Kelimeler

Yeti?kin Erteleme Ölçe?i, Erteleme, AIP, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Yeti?kin Geli?imi.

Yazarlar

B. Uzun Özer

Amaç

Ölçe?in temel amacı, yeti?kin bireylerin akademik, ki?isel ve mesleki ya?amlar?nda gösterdikleri erteleme e?ilimlerinin şiddetini ve yap?s?nı güvenilir bir şekilde belirlemektir. Bu araç, erteleme davran???nın alt?nda yatan psikolojik mekanizmaları anlamak ve potansiyel müdahale programları için etkinliğini de?erlendirmek için önemli bir tan? araç? olarak hizmet vermektedir.

Türkçe uyarlama çal??ması, uluslararası literatürde yaygın olarak kullanılan Yeti?kin Erteleme Envanteri'nin (Adult Inventory of Procrastination) kültürel ve dilsel e?de?erliliğini sa?layarak, Türk popülasyonunda erteleme literatürüne bilimsel katkı sunmayı hedeflemiştir.

Yapı

Yeti?kin Erteleme Ölçe?i, bireyin görevleri ba?latma veya tamamlama sürecini gereksiz yere geciktirme e?ilimi olan **erteleme** davran???nı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle sadece zaman yönetimi sorunundan ziyade, duygusal düzenleme ve motivasyonel engellerle ilgili karma??k bir psikolojik süreç olarak kabul edilir.

Türkçe uyarlaması, ölçe?in özgün yap?s?nda tanımlanan çok boyutlu yapıyı korumaktadır. Yapılan psikometrik analizler, ölçe?in yeti?kin erteleme fenomenini, kuramsal olarak beklenen faktörler çerçevesinde ba?arılı bir şekilde temsil ettiğini doğrulamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, B. Uzun Özer (2014) taraf?ndan Türk örnekleminde incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemeyi amaçlayan kritik bir süreçtir.

Bu amaçla, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in özgün üç faktörlü yap?s?n?n Türk yeti?kin örneklem grubu için de geçerli ve uygun oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgu, YEO'nun Türkiye'deki ara?t?rmalarda erteleme davran???n? ölçmek için sa?lam bir yap?sal temele sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Yeti?kin Erteleme Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, ölçek maddelerinin tutarlılı???n? de?erlendirmi?tir. Güvenirlik, ölçüm arac?n?n farklı zamanlarda veya farklı madde setlerinde tutarlı sonuçlar üretme kapasitesini ifade eder.

Ölçe?in Türkçe versiyonu için hesaplanan ?ç Tutarlılık Katsay?s? (Cronbach Alfa) 0.71 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, psikometrik açıdan bakıldığında, Türk Yeti?kin Erteleme Envanteri'nin orta düzeyde bir iç tutarlılık sergiledi?ini ve kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?unu dü?ündürmektedir. Bu sonuç, ölçek maddelerinin aynı temel yap?y? ölçmede yeterli düzeyde korelasyon gösterdi?ini belirtir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini test etmek ve kuramsal modelin veriyle uyumunu saptamak amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanılm??t?r. DFA, ölçe?in teorik olarak belirlenmi? olan faktör yap?s?n?n, toplanan verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu test eden ileri bir istatistiksel yöntemdir.

Analizler, ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde ba?arılı bir şekilde doğruland???n? göstermi?tir. Bu durum, erteleme davran???n?n Türk yeti?kinlerde de çok boyutlu bir fenomen olarak ele alınması gerekti?ini ve ölçe?in bu boyutlar? ba?arılı bir şekilde ayrıştırd???n? desteklemektedir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendi kendine raporlama envanteri (Self-report inventory)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (İngilizce).

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Türk üniversite ve genel yeti?kin örneklem grubu.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Tipi derecelendirme kullan?lm??t?:

- 1 - Hiç Kat?lm?yorum
- 2 - Kat?lm?yorum
- 3 - Karars?z?m
- 4 - Kat?l?yorum
- 5 - Kesinlikle Kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Yeti?kin Psikolojisi, Gecikme, Cronbach Alfa, Psikometrik Ölçek, Adaptasyon, YEO, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: blguzun@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçeye uyarlanma çal??mas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

Kullan?m izni ve ticari ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar B. Uzun Özer ile blguzun@gmail.com adresi üzerinden ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: adult-inventory-of-procrastination-toad.pdf

Referanslar

Özer, B. U. (2014). Psychometric properties of Adult Inventory of Procrastination in a Turkish sample. *Journal of Adult Development*, 21(1), 43-47.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: proxy2.marmara-elibrary.com

Yeti?kin Erteleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesine eri?im ve ölçe?in uygulanması için sorumlu yazarın yayımlanmış makalesine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM